

ВЫХОДЗІЦЬ 3 ЧЭРВЕНЯ 1994 ГОДА

Беларуская МАЛАДЗЕЖНЯЯ

Рэспубліканская грамадска-палітычная незалежная газета

№9

Анатолий ЛЕБЕДЬКО, народный депутат РБ:

**"Я -- осторожный
ОПТИМИСТ"**

читайте на стр. 2

О. ШИПОВ, г. Брест:

**"ГРУЗИТЕ НИОБИЙ
БОЧКАМИ"**

читайте на стр. 3

ПАРТЫЙНЫЯ ЧУТКІ --

на стар. 3

АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО

Спутник-Беларусь
всегда к Вашим услугам

Туристические поездки
в страны пяти континентов

293-004, 293-746, 293-747, 293-552

Дзмітрый ПАДБЯРЭЗСКІ, "БМ":

-- Віцебск -- пакуль не Расія, а, так бы
мовіць, здэнацыяналізаваны горад, у якім
беларускасць адчуваецца толькі адзін
раз на год -- у час свята горада ды дня
Беларусі ў рамках фестывалю "Славянскі
кірмаш".

**Госці ва ўласнай
хаце?**

Чытайце на стар. 4

**ЖЫЦЦЁ
У СТЫЛІ "БМ"**

Чытайце на стар. 7

**За тех,
КТО
В
стропах!**

рэпартаж
А. АВРАМЕНКО --
на 3 стр.

**НА БЕЛАРУСІ СПЕЕ ЖЫТА
УЖО МАСКОЎСКАЕ, НІБЫТА**

Анатолий Лебедько, несмотря на почти "младенческий" для политика возраст -- 30 лет -- в большой политике не новичок: четыре года работы в Верховном Совете, в постоянной комиссии по делам молодежи. Лидер депутатской группы "Новые имена -- новая политика". Доверенное лицо кандидата в Президенты. Человек, к голосу которого Президент прислушивается и с которым советуется.

-- Я -- осторожный оптимист. В январе 1994 года, когда наша депутатская группа проводила первую пресс-конференцию, мы заявили, что придем к власти лишь к 2000-му году. Но история иногда делает ход конем. Скипетр власти мы получили через полгода...

-- Анатолий, к власти в Беларуси пришел очень молодой Президент -- ему еще нет и 40. В команде -- многие из тех, кто занимался проблемами молодежи на самых разных уровнях. Можно надеяться нашей молодежи, что наконец-то к ее проблемам лидеры повернутся лицом?

-- Во время предвыборной кампании у Лукашенко была специальная листовка -- обращение к молодым, и в тезисах референ был, что "эра 70-летних политиков закончилась, пришло время молодых". В этой листовке был призыв не только поддержать на выборах, но и идти вместе к Олимпу политической власти и вместе взять на себя ответственность. Мы будем рассматривать молодых людей не как социальную группу, которая нуждается в помощи, не как группу "молодых пенсионеров". Ставка Президента и расчет Президента на то, чтобы привлечь их к управлению государством, чтобы это была основная движущая сила реформ, прогресса в Беларуси. И дай Бог, чтобы это удалось. Если мы будем вновь опекать молодежь, создавать ей какие-то льготы, заботиться, указывать, через сколько лет получить квартиру, через сколько машину -- у государства нет будущего. Это мы уже проходили.

Мы должны дать молодым доступ к финансовому капиталу, открытый доступ к овестьствованному капиталу, мы должны дать им возможность получить образование. Доступ к финансовому капиталу -- кредиты на

Анатолий Лебедько:

"Я -- осторожный оптимист"

приемлемых, разумных условиях, чтобы построить себе жилье, купить автомашину, товары первой необходимости, чтобы иметь возможность заплатить за учебу.

Доступ к овестьствованному капиталу -- это проведение экономических реформ, чтобы молодые люди могли сегодня открыть свое дело, иметь возможность заработать капитал. И еще один очень важный момент -- это открыть возможности молодым приходить в политику, к органам государственной власти.

Мы понимаем, что на сегодняшний день у Лукашенко, особенно в местных управленческих структурах, немного сторонников. И, естественно, автоматически снять всех первых лиц на уровне районов, областей не так просто...

-- Хотя, судя даже по нашему парламенту, у которого нет ярко выраженного политического лица, который то "левое", то "правое" в зависимости от смены власти и от обстоятельств, отношение очень быстро изменится. Уж что-то, а Власть у нас чиновники на всех уровнях уважают...

-- Поведение многих политиков и людей, которые работают на уровне принятия решений, определяется не их принципами, а, в основном, концентрацией адреналина. Когда она достигнет определенной черты -- это основной мотив деятельности. Да, они переметнутся, будут поддерживать политику Президента. Кто-то будет делать это достаточно искренне. Но для основной части местных руководителей Лукашенко и его команда всегда будут чужеродным телом, и всегда они будут держать камень за пазухой. И если, не дай Бог, не пойдут экономические реформы, ухудшится ситуация в стране, эти люди всегда будут готовы объединиться по своим групповым кланам и интересам и выступить против Президента.

Я отчаянно отстаиваю перед Президентом теорию "вторых номеров". Мы не везде сможем автоматически заменить людей, у многих есть большой положительный опыт, но мы должны "вторыми номерами", "третьими номерами" обязательно ставить своих людей, и людей достаточно молодых. Чтобы на каком-то промежуток времени, на сломе у нас произошла безболезненная,

как говорит Лукашенко, "без гвалта", смена руководителей на всех уровнях. Там, где "первые номера" окажутся действительно искренними, будут поддерживать Президента -- они сохранятся. Где не будет адекватного отношения к Президенту и его реформам, будут подготовлены свои люди.

-- Я не думаю, что старые кадры так спокойно и без боя сдадут свои кресла и портфели молодым...

-- Это вопрос управляемости. Мы поддержали Президента в том, чтобы кадровые вопросы на высшем уровне он сконцентрировал в своих руках. Первые лица в министерствах и ведомствах и их заместители назначаются непосредственно Президентом. Тогда ответственность ложится непосредственно на Президента. Я думаю, этот принцип мы должны отстаивать и на уровне регионального. Мы должны внести изменения в законодательство.

Сейчас уникальное время, и в первую очередь для молодых. В ближайшие лет пять есть замечательная возможность, когда человек без блага, без какого-то покровительства может сам сделать себя в политике, в бизнесе, в науке.

Хотя в целом к молодому поколению, к людям моего возраста я отношусь довольно скептически. Мы много хороших слов говорим о белорусском народе, его трудолюбии, толерантности, но это относится, на мой взгляд, к более старшему поколению, к нашим отцам. Сегодня среди людей моего поколения, моего поколения энтузиастов идти на ферму доить коров очень мало, идти к станку работать за небольшую заработную плату не очень много...

-- Это твоего поколения, тебе около 30. А чем моложе -- тем меньше...

-- Совершенно верно. Вот это уже головная боль для Президента и его окружения: чтобы были созданы честные правила игры, чтобы они были понятны каждому.

Если мы создадим условия и "вытнем" 4-5 процентов наиболее активных от природы, создадим им не какие-то особые условия, а нормальные, чтобы государство обозначило какие-

то правила и не мешало этим молодым людям, и они чего-то достигнут, то это первое звено цепочки будет вытягивать и остальные. Почему? Если мы молодому талантливому человеку -- будь он банкир, предприниматель -- создадим условия и он выживет, выстоит, он создаст свое дело. Если он создает свое предприятие, кого он берет на работу? Он возьмет среднюю часть, он создаст им нормальные условия для жизни, для работы, для зарплаты...

Если мы создадим нормальную, работающую экономику, науку -- все это в сцеплении, все заняты, все работают, -- мы имеем возможность пополнять бюджет и делать социальные программы для третьей части, которая не может себя содержать.

Почему у нас кризис, почему мы захлебываемся? Да потому, что мы хватались за все. Небольшая Беларусь пытается произвести огромное количество товаров, как натуральное хозяйство. Хотя мы давно живем в мире, который взаимосвязан! Мы хотим вытянуть экономику, и пытаемся вытянуть все предприятия, которые есть. Та же Швейцария держится буквально на трех китах -- на банковском деле, на часах и на производстве печеня. И нам надо определить три-четыре направления. И прежде всего -- образование. У нас нет огромных природных ресурсов, полезных ископаемых, но у нас есть мозги, интеллект. Вот куда вкладывать, вот куда надо привлечь инвестиции, и заручиться в первую очередь, -- в образование, в науку. Образование, на мой взгляд, должно быть бесспорным. Другого пути нет.

-- Еще одна острейшая проблема для молодежи -- жилищная. Ведь проходили мы уже и МЖК, на которые большие надежды возлагали, не вспоминаем уже и пошившую в бозе программу "Жилье-2000"...

-- Проблема архисложная. Четыре последних года правления нашего правительства только усугубили ее, хотя, я абсолютно уверен и могу доказать в цифрах и фактах, что за 4 года мы могли наполовину сократить остроту жилищной проблемы. Приняли знаменитое 165-е постановление, в апреле 1992. Если бы этот документ сортировали на людей, которые не имеют жилья, у нас бы не было сегодняшней остроты. Только через систему кредитования можно

частично решить жилищный вопрос.

Второй момент: сегодня все понимают, что стройиндустрия -- это выгодное занятие. Всегда спрос был, есть и будет. Поэтому мы должны поощрять предпринимателей, обладающих солидными финансовыми возможностями, которые строят. Пусть они строят и имеют какую-то прибыль себе, но за то, что они получают землю в хороших местах, пусть они берут на себя обязанность по строительству жилья для муниципального фонда, и для малообеспеченных. Мы сможем сохранить старый "советский" принцип бесплатного распределения жилья. Это нормально: государство создает режим наибольшего благоприятствования, один дом строит предприниматель для себя и богатых людей, другой -- для муниципалитета.

-- А для разумного устройства дел (для того хотя бы, чтобы предпринимателю было выгодно строить) нужна законодательная база. Способен ли, успеет ли этот состав Верховного Совета еще что-то решить?

-- Однозначно скажу -- нет.

Необходимы досрочные выборы. Каждая выборная структура не работает первые и последние полгода. Первые -- потому что идет притирка, дележ портфелей. А последние -- когда значительная часть, достаточная часть, чтобы нейтрализовать работу, занимается личными проблемами: квартирными, трудоустройством. Наш Верховный Совет не способен на серьезную работу. Не только потому, что он исчерпал свои возможности, а в силу того, что пошли последние полгода, одолевают другие проблемы.

-- Анатолий, ты всегда находился в оппозиции к руководству Верховного Совета. Как ты теперь относишься к оппозиции?

-- Сегодня однозначно находиться в оппозиции, для сколачивания политического капитала, для перспективы -- это продуманный и взвешенный шаг. Это легко. Но мы ведь все прекрасно понимали, когда ввязались в борьбу, развернувшуюся в масштабах всей республики: то, что у нас было -- это было страшно и абсолютно беспрочно. В какой-то степени это игра в ру-

летку, лотерея. Мы рисковали... и победили... А оппозиция -- она необходима, она стимулирует власть к работе. И если она конструктивная, ей цены нет! Оппозиция имеет огромное право на существование.

Если мы начнем делать реформы, то через 5 лет сможем достичь какой-то минимальной стабильности. А уже после пяти лет можно говорить о росте нашего благосостояния.

Если наш Президент сможет подняться над тысячами частных вопросов, которые на него свалились, если он увидит перспективу, движение вперед будет. Но если он уподобится предыдущему правительству и будет как пожарник, бегать и тушить пожары, то мы потеряем все.

-- Смушает не только оппозицию, но и многих трезвомыслящих людей то, что опять у Президента взор на восток, на союз с Россией. И, честно говоря, даже меня задело, когда в останкинской телепрограмме "Взгляд" Александр Григорьевич, пусть с долей иронии, несколько раз повторил "мы ваш младший брат"... Так мы и останемся младшим братом?

-- Я придерживаюсь той фразы, которую сказал вице-премьер России Шохин: "Нет старших и младших братьев, есть два равноправных партнера". У нас во фракции сформировали свою позицию к межгосударственным отношениям: у Беларуси нет постоянных друзей и постоянных врагов, у нее есть постоянные интересы. Сегодня наши приоритетные интересы лежат именно в России в области экономики: это рынок сбыта наших товаров № 1. Я уже на вторую позицию ставлю, что это рынок сырья для нас. А если это свести только на уровень идеологии, это не совсем правильно.

Я думаю, что сейчас Лукашенко как Президент выигрывает, если Россия и Ельцин увидят не минималистику-Кебича, который падал на колени и просил, выбивал, поскольку у него была только одна цель: удержаться у власти. Если Ельцин увидит серьезного политика, нового главу Беларуси, будет больше шансов получить и льготные кредиты, и размещение заказов на наших заводах. Если они увидят опять раболепие, суперпоклонение перед Россией как перед сверхдержавой -- потеряет в первую очередь Лукашенко, потеряет как Президент, а с ним вместе потеряет и Беларусь.

"Партыйныя чуткі"

У рубрыцы "Партыйныя чуткі", зрэшты, з'явіўся свой гаспадар, а, дакладней, гаспадарыня. Я, Насціна Пятроўская, вырашыла адыйсці ад жыцця ў лямбах, і зняцца зборам самых разнастайных чутак, плёткаў і г.д. і сёння ў мяне для вас падрыхтавана новая партыя. А, дакладней, две.

Сялянская партыя Беларусі зараз актыўна рытуецца да новых выбараў у парламент. Старшыня СПБ Яўген Лутін паведаміў мне, што Выканкамам СПБ вызначаны асноўныя моманты, якія павінны спрыяць правядзенню выбараў. І перамога А. Лукашэнкі мае тут не апошняе значэнне. Маўляў, шырока масы выбаршчыкаў, прагаласаваўшы не за Кебча, адчулі сваю моц і магчымасць уплываць на палітыку. Ляўца, што ў сувязі з гэтым, у свядомасці людзей адбыўся вялікі псіхалагічны пералом.

Акрамя гэтага, практычна немагчыма будзе правесці ў парламент людзей Кебча. Бо яны цалкам дыскредытавалі сябе ў вачах грамадства надта яўнай агітацый падчас прэзідэнцкай кампаніі.

Ну і апошняе. Прэзідэнт не мае сваёй палітычнай партыі (калі, канешне, не лічыць спробы некаторых "прымазаць" да яго), таму ён не будзе мець магчымасці ўплываць на выбарчы працэс. З-за гэтага перад мноствам прыхільнікаў А. Лукашэнкі паўстане пытанне якую сілу падтрымаць. І вялікая частка выбаршчыкаў падтрымае Сялянскую партыю. Так, ва ўсялякім разе, лічыць яе старшыня. А падтрымае таму, што ў свой час Сялянская партыя выступала супраць палітыкі Вярхоўнага Савету і ўраду Кебча.

— Яўген Міхайлавіч, чамусьці не толькі Сялянская партыя выступала супраць. Чаму вы так упэўнены, што з-за гэтага падтрымаць мянавіта вас?

— Не выключана, што нейкая частка выбаршчыкаў прагаласуе і за іншую партыю. Але мы амаль адзіныя, хто мае сваю структуру на месцах і здольна вылучыць і правесці свайго кандыдата.

Адказ абнадазвае. Можна спадзявацца, што, прыйшоўшы да ўлады, Сялянская партыя "нашакорміць". Колькі чалавек можа накарміць адзін фермер? 10? Так гэта адзін, а тут цэлая партыя!

— Народ сам сябе накарміць. Зараз патрэбна зямельная рэформа. Асноўныя яе накірункі — развіццё фермерскіх гаспадарак і пераўтварэнне калгасаў ды саўгасаў у Акцыянерныя таварыствы і Асацыяцыі.

Але галоўная дзейнасць СПБ сёння — гэта ўсе ж такі падрыхтоўка да новых выбараў. І канчаткова ўсе кропкі над "Г" будучы пастаўлены 10 верасня на пышным паседжанні Цэнтральнага Рады.

А ў Партыі дурняў, як паведаміў яе кіраўнік Андрэй Дылюк, сезон адпачынку. Але не глядзячы на спякоту (а, можа, і, дзякуючы ёй), колькасць прыхільнікаў гэтай партыі паступова павялічваецца. Але не так хутка, як хацелася б.

А не так даўно Партыя дурняў правяла мітынг на плошчы Незалежнасці. У ім прынялі ўдзел шырока масы прадпрымцоў у колькасці 4 чалавекі. Удзельнікі мітынга прынялі заварот да беларускага народу і ўраду. У заварот яны выступілі рашуча супраць прызыву членаў партыі ў войска. І патрабавалі разабрацца з асобамі, якія дапусцілі падобныя дзеянні. Акрамя гэтага дурні будучы дабіваюцца, каб непрыязны члену партыі быў замечаны ў заканадаўстве. Яны лічаць, што прызыў дурняў у войска моцна падрыўвае абароназдальнасць Рэспублікі Беларусь.

— Андрэй, а чаму ж так? Усім вядома: чым больш у арміі дурбю...

— Мы павінны адстойваць правы членаў нашай партыі. Дурні не тыя людзі, якія павінны служыць у войска. Ад гэтага выграе ўсе — і грамадства, і войска, і дурні.

Вось і ўсе чуткі. Ну а мяне застае дадаць, што не трэба стаіць да жыцця надта сур'ёзна. Успрымаеце яго такім, якое яно ёсць. Існуе вельмі шмат рэчэй, якія мы, заклапочаныя рэаліямі дня, правілаем міма сваіх вачэй, ішчэй і свядомасці.

А ў адным з наступных нумароў "БМ" вы, напэўна, знойдзеце больш падрабязны аповед пра Партыю дурняў.

Насціна ПЯТРОўСКАЯ
"БМ"

ГАМОН, БРАТЦЫ!

ЗА ТЕХ, КТО В СТРОПАХ!

2 августа 1930 года в Киевском военном округе был выброшен первый экспериментальный парашютный десант из 15 человек. С этого момента началась история Воздушно-десантных войск.

Среди пацанов считалось большим везением попасть служить в ВДВ. Да и в годы войны десантные войска из окружений выходили практически без потерь. Действительно, "элита".

А что такое Ден ВДВ, думаю, никому объяснять не надо — сами все видели и слышали. К тому же сообщений в прессе по поводу этого Дня было масса — хороших и разных. А норма затурбота и помпезности давно выполнена и перевыполнена.

Я предлагаю вам лишь несколько зарисовок с этого всенародного, судя по масштабу, празднования.

В пресс-центре МВД меня честно предупредили, что не мешало бы взять с собою когонибудь поплечистее. Я так понимаю, ради охраны моей души и тела. Десантура гуляет, шутка ли! Однако, эта мера предосторожности оказалась ненужной. Все было довольно тихо и мирно. Как впоследствии сообщили мне все в том же пресс-центре МВД, особых инцидентов на этот раз не произошло.

Правда, на Комаровском рынке взрывашники заставили такси изрядно поповольноваться господ частных предпринимателей. Ну представьте: около сотни бравых ребят в голубых беретах с песнями, криками и почти стройными колоннами движутся вдоль торговых рядов, сметая все на своем пути. Хотя это, конечно, мелочи. Раньше и "комки" перерабатывали. Бывшие "афганцы" в основном — боевая

психологическая травма срабатывала. Но о них позже.

А один из "стражей порядка", призванный этот самый порядок обеспечивать возле парка Горького, поделился со мной своими впечатлениями и ощущениями.

— Да, конечно, такие праздники нужны. Но в более организованной форме. Даже некоторые ребята подходили и говорили, что раньше, например, их возили венки возлагать к памятнику воинам-интернационалистам. Пьяных много. Но в семье, как говорится, не без урода.

Кстати, по моим личным наблюдениям, сильно пьяных было не так уж и много. А говорят, что вечером можно было встретить вообще абсолютно трезвых. Да и масштаб уже не тот. Если раньше в этот день в Минск съезжались люди со всей республики, то сейчас много не навидишь —

билеты дорогие. Да и жизнь такая же...

А в последнее время в этот день собираются и бывшие "афганцы". Правда, они тоже разные бывают. Кто в бизнесе подался, кто в рэкете, а кто вообще не у дал остался. Короче, поделились на группы, которые, между прочим, не особо между собой контактируют. Хотя они все равно приходят, встречаются, вспоминают.

В подземном переходе на площади Победы молодой человек пел под гитару голосом Розенбаума. А наверху стояли люди, гуляли, разговаривали.

— Для нас это возможность вспомнить живых и мертвых. Я сам был в Афгане — 87-89. И не в том дело, сколько мы сегодня выпьем. Этот день — наше внутреннее восприятие того времени — потери, рас-

ставания, поражения...

Спросила: — А вам не кажется, что этот праздник как-то искусственно навязывается?

— Кажется, но у нас нет другой возможности вот так собраться. Сегодня жизнь — это борьба. Каждый думает о себе, о своей семье. Есть, конечно, у нас в Минске клуб "Память". Но все как-то ноги не доходят. Все некогда...

— Александрович про нас написала "Цинковые мальчики". Но Бог с ней, пусть это будет на ее совести...

— А еще обидно, что нас никто и не поздравил с Днем ВДВ. Президент мог ведь хоть пару слов сказать. В России и то ВМФ поздравляли...

— И в Чернобыль нас послали. Представляете, люди только-только с Афгана вернулись, а их в "зону"...

— Инвалиды квартиры получить не могут. Нас даже инвалидами не признают. Ты пиши, пиши...

Да пишу я! Только что тут поделавшись, если Родина, выдернув людей на два года из нормальной жизни, потом полностью сняла с себя ответственность за их дальнейшую судьбу! Устраивайтесь, мол, сами, как хотите. И устраиваются! Кто в бизнесе, кто в рэкете, кто болеет, а кто пьет...

На проспекте возле цирка я встретила молодого парня в голубом берете. У него не было обеих ног. А в руках он держал букет цветов. День ВДВ закончился. Праздник всенародного похмелья продолжится...

Анастасия АВРАМЕНКО
"БМ"

Московские подарки

ГРУЗИТЕ НИОБИЙ БОЧКАМИ,

ИЛИ КТО ПОМОГАЕТ ИЗРАИЛЮ СОЗДАВАТЬ ЯДЕРНОЕ ОРУЖИЕ?

История 1.

...В один из ясных морозных денечков в конце января 1994 года к таможенному посту Козловичи подъехал трейлер. Выстояв, как и многие другие большегрузные машины, приличную очередь, трейлер въехал на территорию поста. Здесь началась обычная процедура таможенного досмотра, в которой, как известно, вместе с таможенниками принимают участие и пограничники. Фуру обследовали с собаками на предмет нахождения в ней людей. Никого не обнаружили. Инспектор таможенный Алексей Зеневич уже проверил документы на груз и вроде бы все соответствовало, но... Каким-то чувством он уловил неладное. Опытный глаз заметил явное несоответствие между весом груза, который был указан в документах, и тяжелой посадкой машины. Опечатанную московской таможенной фуру вскрыли. Там лежало всего несколько кобленок ферроникеля (сплав никеля с железом), а остальное пространство занимали... бруски и листы ниобия...

НИОБИЙ — химический элемент V группы, атомный номер 41, атомная масса 92,91. Светло-серый тугоплавкий металл, плотность 8,57 г/куб. см... Принадлежит к числу редких элементов. Минера-

лы: пирохлор, колумбий, лопарит и др. Компонент химических стойких и жаростойких сталей, из которых изготавливают детали ракет, реактивных двигателей, химическую и нефтеперерабатывающую аппаратуру. Ниобием и его сплавами покрывают теплопроводящие элементы (ТВЭЛы) ядерных реакторов. Сплавы ниобия с некоторыми металлами используют в радиоэлектронике для изготовления сверхпроводящих элементов (Сов. энциклопедический словарь, М. Сов. энциклопедия, 1983).

Ниобий — необходимый элемент многих сплавов, применяемых в самолетостроении, а также в ядерной промышленности. Кроме того, ниобий используется при создании ядерного оружия. Если он и не такое стратегическое сырье, как, скажем, уран, то сырье очень ценное, во всяком случае. Так вот, в трейлере оказалось этого ценного сырья общим весом... более 13 тонн! Казалось бы, ну и что? Если везут, значит можно. Но в документах был указан все-таки ферроникель. Это раз. Цена всего ниобия, как подсчитала экспертная комиссия, составляла на тот момент ни много ни мало... 2 миллиарда 800 миллионов рублей!!! Это два. А по некоторым сведениям, за кордоном за один кг ниобия

дают... 1500-2000 долларов США. Теперь умножьте 13000 кг на 2000 баксов и получите... Сумасшедшие деньги, как говоривал один известный персонаж. И это — три.

Груз следовал из России в Германию. Отправителем было некое предприятие с тремя дирхамми от бублика (то есть тремя нулями — общество с ограниченной ответственностью), созданное при одном московском институте (назовем его позже). Странно, что груз следовал без сопроводжающих, то есть кроме шофера никого не было, в ведь вез он на рога и копыта все-таки. По идее-то должен был быть представитель фирмы и охрана, причем усиленная, но... Впрочем, представитель и охранники могли только "доставить" трейлер до таможенного поста, а после ретироваться. Но может, в фирме надеялись, что русские Иваны и белорусские Яны все равно не отличат ниобий от железной болванки? И действительно, ниобий (металлический, есть еще порошкообразный, о котором позже) на первый взгляд ничем не отличается от железа, разве что издает при ударе по нему характерный звон.

Вскоре звонились и хозяева груза, заявив, что ниобий загрузили в трейлер... по ошибке вместо ферроникеля. Хороша ошибка! Интерес-

но, сколько на этой "ошибке" они бы заработали? Водителя трейлера отпустили восвояси, ведь за груз он не отвечает (напомню, что фура была опломбирована московской таможней), он ни при чем. Сопровождающего груза, то есть лица материально ответственного, как вы знаете, не было. Вот и получается, что о ниобии, если бы он утонул за кордон, мы даже и не подозревали. А если смогли задержать, вроде, как республике подарок. И металл этот вовсе не контрабандный. Парадокс.

Что же стало с конфискованным ниобием? Вполне возможно, что он спокойно лежит на одном из складов под Брестом. Но определенно можно сказать, что ниобий стал собственностью РБ. Судьбу этого груза и подобных ему решает Контрольная Палата при Совмине РБ: после суда передается груз в ту или иную организацию, естественно, за оплату, или пускается в свободную продажу. Но пока суд да дело... Любопытно, что на складе три года похоронились... 15 кг ртуты. Богатое у нас, право, государство. Можам позволить себе и такое...

История II.

... 22 июля к таможенному посту Козловичи подъехал трейлер... Таможенный до-

смотр уже завершился, когда инспектор обратил внимание на провисающие контрольные шнуры, которые скрепляются пломбой. Когда все нормально, они должны быть натянуты. Посмотрел еще раз документы — все нормально, Московская фирма "Кондор", так она называется, переправляла в Голландию молибден. Но ведь именно груз этой фирмы — ниобий — был задержан в январе. Опечатанную опять же московской таможней фуру вскрыли. Все вроде бы нормально. Документы точно оформлены на вывоз молибдена. Но среди ящиков с молибденом обнаружили три побольше размером. Открыли — и не поверили своим глазам: опять ниобий! Правда, теперь порошкообразный, лучшей очистки. Всего 52 упаковки по 20 кг общим весом 1 тонна 40 кг. Как и в прошлый раз груз следовал без представителя фирмы. Конечный пункт доставки — Израиль. Водителя продержали пять дней, потом отпустили... с грузом. Как видите, история повторилась, причем с точностью до дат. Стоимость одного грамма ниобия по ценам РБ — 248280 белорусских рублей. А сколько таких граммов в кг, а в тонне? Ищите подарок? И сколько еще подарков будет?..

Олег ШИПОВ,
специально для "БМ"

Госці ва ўласнай хаце?

Заўсёды лічыў сябе романтикам. Ды жыццё безупынна схіляла да пачуццяў больш прыземленых: романтикі збольшага пішуць на ўрадавай прэсе. Здавалася б, музычныя фестывалі самі змушаюць пісаць романтична, узнісла, абыходзіць тое, што тым святам музыкі замінае. Не атрымліваецца.

"Славянскі кірмаш" 1994 года тым не менш пакінуў даволі добры ўражанні. Напісаўшы тое, я адразу ж дапусціў істотную памылку. Так бы мовіць, парушыў аўтарскія правы. Бо та-кога фестывалю -- "Славянскі кірмаш" -- няма. Ёсць "Славянскі базар", які вось ужо тры гады запар адбываецца ў Віцебску.

Дробязь -- скажаце вы. Так назваць ці крышачку інакш -- якая розніца? Ды для мяне тая розніца існуе і даволі адчувальная. Каб тое растлумачыць, мушу азірнуцца на пару гадоў назад.

Праўду кажучы, гэты фестываль нека сам сабою "выручыў" Усесаюзнае фестываль польскай песні, калі з распа-дам вялікага ды непарушнага яго ідэя аўтаматычна завяла. Ідэя была вельмі шчырая ды перспектыўная: праводзіць музычныя песенныя фестывалі славянскіх народаў з тым, каб, з аднаго боку, даць шанцы паказацца найбольш таленавітым маладым спявакам славянскіх краінаў, а з другога -- паспрабаваць разам утварыць нешта падобнае (утрырую) да народнага пап-фронту, здольнага адбіцца ад нашэсця далёка не заўсёды якаснай прадукцыі амерыканскага фасону.

Трыма краінамі-заснавальніцамі фестывалю зрабіліся (згодна алфавіту) Беларусь, Расія і Украіна. Прычым калі арганізатарамі з расійскага ды украінскага бакоў выступілі дасведчаныя ўжо фірмы, дык з беларускага боку ў першы год у якасці "акул музычнага шоў-бізнесу" вырасла паспрабаваць сябе "салодкая парачка" -- дабрачынны фонд "Зніц" у асобе спадарыні Н.Машэравай ды Саюз кампазітараў у асобе спадара І.Лучанка. Ні тая, ні другі вялікім досведам у такіх справах не валодалі. Але іншых структураў у Беларусі не было. Краіна-гаспадар фестывалю здавалася тым, што мела.

Масква ды Кіеў адразу ўбачылі перспектыву фестывалю і пачалі ўкладаць у яго грошы, выдатна разумеючы: чым раней тое будзе зроблена і чым больш будзе грашовое ўліванне, тым больш плён трэба чакаць у будучыні. Ад Беларусі грошы давала дзяржава ды спонсары. А які з дзяржавы гаспадар -- кожны ведае. Пра аддачу ўкладзеных сродкаў ніхто не думаў. Так яно і пайшло: змагацца з акуламі амёбам было не з рукі. Але калі акул выдатна разумелі, што і дзеля чаго яны робяць, дык што ўзяць з амёбаў? Тыя вырашалі збольшага ўласныя пытанні, і пры гэтым няўменне на роўных размаўляць з прафесіяналамі толькі псавала сітуацыю і міжволі змушала акул браць ініцыятыву ў свае рукі.

Бо так сёлета і здарылася, калі ўдзел у фестывалі Беларусі амаль не адрозніваўся ад таго, як удзельнічала ў ім Польшча.

Пасля першага "Славянскага кірмашу" адпаў спадар І.Лучанок, пас-

ля другога -- спадарыня Н.Машэрава. Тым не менш дзякуй ім, бо да трэцяга фестывалю Беларусь падыйшла, як мне падаецца, з адзінай думкай: як бы гэта наогул скінуць з сябе тое абрыдлае задавальненне? Што б яшчэ такое зрабіць, каб больш не мець да фестывалю аніякага дачынення? Была ж ідэя утварыць нешта накшталт фонду "Славянскі кірмаш" з цэнтрам у Мінску, ды ідэя тая вымагала не толькі грошай, але і прафесійна падрыхтаваных людзей, з якімі ў нас заўсёды цяжка. Між тым з ініцыятывы Масквы ўтварылася магутная структура, якая атрымала назву Міжнародная карпарацыя "Славянскі кірмаш". Пardon, "Славянскі базар", таму што назва фестывалю менавіта ў такім напісанні была зацверджана ў якасці гандлёвага знаку. Карпарацыя зрабілася сябрам ФІДОФ -- Міжнароднай федэрацыі арганізатараў фестывалю -- і запрэнтавалася на музычным кірмашы МІДЭМ у Канах, паказаўшы ў якасці аблічча "Славянскага кірмашу" задаволеных хлопчыкаў з "На-На".

Тым самым роля Беларусі ў наладжванні будучых фестывалю звялася, па сутнасці, да становішча прымака. Месца правядзення -- Беларусь, Віцебск, тэхнічная дырэкцыя -- таксама наша, а вось гаспадарамі фестывалю фактычна зрабіліся замежныя партнёры. Ці не тое самае чакае нашу прамысловасць пасля магчымага падпісання эканамічнай дамовы з Расіяй?

Намеснік міністра культуры і друку спадар У.Рылатка так і не назваў у працэнтах тую долю, якую сёлета ўкла-ла Беларусь у фестываль. Журналісты ўсяго і даведзіліся, што дзяржава фінансуе ўдзел нашых артыстаў у беларускім дні. Але ён быў адзін з дзевяці фестывальных дзён, якія вымагалі выдаткаў яшчэ шмат на што. Мусіць, беларускі працэнт быў як ніколі сціплы...

Яшчэ два гады таму раптам пачалі гучаць галасы патрыётаў: прадаюць, маўляў, "Славянскі кірмаш" Маскве. Сапраўды, прадаюць, ужо прадалі. Бо пакуль у Беларусі лыпалі вачыма, той фестываль выкупілі амаль без супраціўлення прымаючага боку, разумеючы, што па прыбытках шоў-бізнес можа ў нечым спрацаваць нават з нафтавым бізнесам. Чаго цяпер біць сябе ў грудзі, чаго крычаць?

Ды ёсць ва ўсяго гэтага і адваротны

бок праблемы.

Скажам, што зрабіў бы сапраўдны немец, прыехаўшы ў нямецкі горад на міжнародны фестываль і ўбачыўшы прывітанне на транспарантах з граматычнымі памылкамі? Няцяжка здагадацца. У Беларусі тое -- дробязь. Што адказаў бы сапраўдны немец, калі б на міжнародным фестывалі, які праходзіць на нямецкай зямлі, пачуў бы заўвагу ад калегі па пярэ: "Ну что ты выё...ся? Говори по-русски!" Ды не... я! Як дзяржаўны служачы задаваў пытанне на дзяржаўнай мове, выконваючы закон. У Маскве, натуральна, перайшоў бы на мову гаспадароў. Але я ў Віцебску быў дома!

Дык чаму ж на ўкраінскай прэс-канферэнцыі ўкраінская мова гучала, а на беларускай па просьбе маскоўскага гасця нашы міністэрска кіраўнікі лёгка пераскочылі на расійскую? Таму што так гасіям зручней? Альбо таму што яны -- міні-кіраўнікі?

Мне цяжка зразумець, чаму нашыя маскоўскія сябры ніяк не могуць (не хочуць?) разумець беларускую ці ўкраінскую мову ў той час, калі кожны амаль беларус ці ўкраінец выдатна разумеюць тую мову, а яшчэ польскую ды рускую?

Для некага -- дробязі. Для мяне ж знявага, калі фестываль, што праводзіцца на беларускай зямлі, з кожным годам траціць адчуванне месца правядзення. Нездарма ж маэстра Лёгран выказаў задавальненне, што зноў наведваў Расію. Мусіць, ніхто не здагадаўся растлумачыць, што Віцебск -- пакуль не Расія, а, так бы мовіць, здэнацыяналізаваны горад, у якім беларускасць адчуваецца толькі адзін раз на год -- у час свята горада ды дня Беларусі ў рамках фестывалю "Славянскі кірмаш". Альбо маэстра сам не адчуў розніцы. Ды без фестывалю не было б, відаць, і гэтага адзінага дня...

А тут яшчэ пайшлі чуткі, нібыта ў наступным годзе "Славянскі кірмаш" перавандруе ў Балгарыю, а конкурс маладых выканаўцаў наогул скасуюць. Як тое разумець? Пакарысталіся Беларуссю бы трамплінам і ў адыходы?

А тут яшчэ сам мэр горада ў якасці канферансье на канцэрце Алы Барысаўны. Без каментарыяў...

Не належу да ліку тых, хто на кожным рагу крычыць: гіне мова! гіне Бацькаўшчына! Крыкам справе не дапаможаш. Я проста заўважаю, што абьякаваць у адносінах да саміх сябе чым далей, тым больш спараджае такіх васьмь зацятых дбайцаў, з якімі кашы якраз і не зварыш.

Дарэчы, пра кашу. Упершыню ў рамках фестывалю працавала кавярня з грузінскай кухні. Чаму не з кітайскай -- спытаецеся вы? Ды проста таму, што разумны грузін Іраклій, відаць, нешта пралічыў і ўбачыў у тых разліках плён. Узяў і арганізаваў усё, апярэдаіўшы і кітайцаў, і беларусаў, якія, мусіць, таксама цяпер будуць крычаць:

гіне родная каша! гінуць дранікі! Дык можа і пачынаць нам варты да кухні?

Памятаеце, як абураліся на мяне спадар М.Фінберг за тое, што лютаўскі джаз-фестываль у Мінску я назваў "святам маскоўскага джаза на беларускай зямлі"? І што? Прыняўшы тут з добрую сотню маскоўскіх музыкаў, арганізатары таго фестывалю спадзваліся на далейшыя партнёрскія адносіны. У Маскве адбыўся вялікі міжнародны джаз-фестываль. Ці трэба пытацца, колькі там выступіла беларусаў, ці быў запрошаны шановны Міхаіл Якаўлевіч? А вы кажаце -- партнёрскія адносіны...

Дажыліся, канешне! Зноў жа ўпершыню шасцёра мінскіх журналістаў атрымалі акрэдытацыі з фонду аргкамітэту. Беларусь не адшукала магчымасцей забяспечыць нават уласную прэсу. Паспрабуй цяперака, пражыўшы дзевяць дзён за чужыя грошы, напісаць пра фестываль нешта адмоўнае! Вось чаму я адразу сказаў: выдатны быў фестываль! Все было отлично! Большое спасибо за настоящее русские хлеб-соль! Видите дорогие хозяева, я как гость уже и не вы...юсь! Толькі ці разумеюць мы самі тое, што часам гаворым.

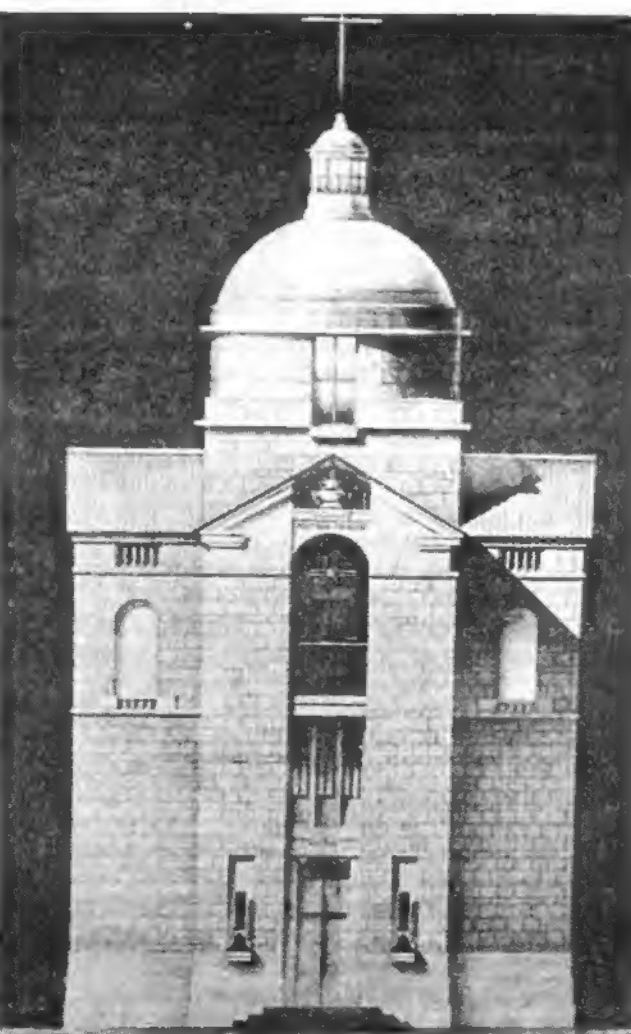
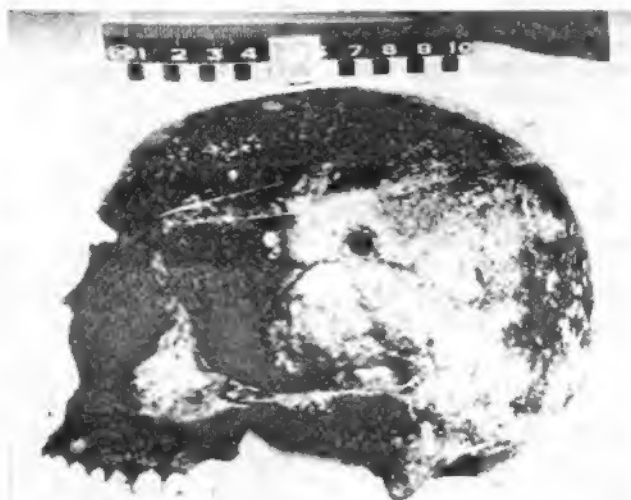
Дамітрый ПАДБЯРЭЗСКІ,
"Музыка тоустьх", "БМ"

МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ДРУКУ
НАЦЫАНАЛЬНА-ДЭМАКРАТЫЧНЫХ
СМЯСЛІВЫХ АЗНАЧЭННЯў

пры Беларускім Рэспубліканскім
Фондзе Падтрымкі Дэмакратычных
Рэформ імя Л. Сапегі

220100 Рэспубліка Беларусь, Мінск,
вул. В. Харужага, 13-416
Тэлефон: 0-172 34-37-91;
Факс: 0-172 34-37-91

Куропаты. Дорога памяти и покаяния

УЖЕ прошло полвека, но и сегодня — только прислушайся — в куропатском лесу блуждают эхо далеких выстрелов, до сих пор летят к нам из прошлого раскаленные пули энкаведистских палачей. С покаянием приходим мы к этим могилам.

Простите, невинно убиенные, укрытые кровавой землей куропатского леса. Простите и вы, не дождавшиеся восточек из торам, лагерей, осылки: почта из могил не доходит.

Простите вы нас, живущих сегодня на земле, истерзанной колесами "черных воронов", обманутой, поставленной на колени. Простите, что так долго идем к исцеляющему свету правды.

Покаяния нашего ждут души казненных, покаяния требует наша совесть. Нам каяться и за тех, кто в большевистском безумии обогнали и убили братьев своих.

Долг путь наш к истине. Не счастье добровольных и заказных ораторов, стремящихся погреть руки на возвышении или развенчании куропатской трагедии. Но всю правду об этом страшном лесу не знает никто: ее знает только народ.

Восмотритесь в лица этих людей. Фотография не обманет, когда глаза полны боли, а огонь поминальной свечки нет да и блеснет отражением в набежавшей слезе.

Я сфотографировал череп. Аккуратная дырочка в центре — след пули, оборвавшей жизнь. Помните евангельское изображение распятия на Голгофе? Под крестом наши предки тоже помещали череп. Только был он без пулевой отметины. Пуля — это из нашего времени.

Этот белостенный храм — один из предложенных на конкурс. Задуман конкурс хорошо: выбрать лучший проект и выстроить на святой куропатской земле храм нашей памяти и покаяния, веры и надежды. Пусть все конфессии (ведь были среди расстрелянных православные, католики, иудеи, протестанты, баптисты) собираются здесь и возносят святую молитву. Богу — молитву, павшим — память...

Я не случайно написал вначале, что пули летят из прошлого в нынешний день. Сколько раз уже стояло под вопросом само существование урочища Куропаты. Сначала по его братским могилам хотели пустить бетонированную полосу окружной дороги. Спасибо проектантам — вняли голосу совести, переделали проект. Потом на залитой кровью земле собрались строить гаражи владельцы расположенных неподалеку супермаркетов. И от них сберегли святую землю. Теперь вот все ждут начала строительства мемориала, деньги на объявленный счет вносят, а разговоры про конкурс проектов как-то вдруг приутикли, забываются стали недавние горячие слова.

Помните, люди добрые, что есть в лесу под Минском Куропаты — одна из многих спецплощадок НКВД — место стыда нашего, долга и нашего покаяния.

Евгений ПЕСЕЧКИЙ
Фото автора

Зянон

Развагі ў ціхую ноч

Асеньні сьнег хавае лес заслонай.
А думаю не аб зіме.
Хутэй хай лета настае.
Ды толькі цяжка будзе мне
Пад шэст цыркуноў
У цішы начной Варфаламея
Гладзец, як сохнуць хвоі на касцях
Людей, пад лесам расстрэляных,
Дзе атлусцелы, як пітон,
Крыві напіўшыся навека,
Чырвоны звер гуляе.

1987-1988 г.

Зянон

Вёска Зялёны Луг

1
Дзе вёска некалі стала
-- цяпер мікрарайён.
На Куропаты -- від.
З вакон дзявятага наверху
Так вока суцяшае лясціны
краевід.

2
Там чэрці мільёна
душ нявінных,
Людзей -- цвет нацыі,
Пад шыльнікам лясціны,
Замучаных, забітых,
Скажыце ім.

3
Плч год перад вайной
бальшавікі
Штодня, штоноч
машынамі вазілі,
Вязалі, ламалі рукі, білі,
Сымірджочым коркам
затыкалі рот,
Каб слоў ня чуць на мове
людзкай,
І па-майстэрску ў галаву
Стралілі кулі з матам
рускім.

4
Калі ж магілу напайнялі,
Насмех прысыпаўшы пылом,
Сасонку кволаю стралялі,
Ды толькі дрэўца не расло.

5
А памяць нашая зямная!
Схаваў цябе лясны прасцяг.
Як правалілася пад вямі
Плскі і нетры на касцях!

6
Стаміўся сталінскі бандыт,
Хавае хвост забойца:
"Расьці, расьці, лавы лес,
Гуляй, гуляй, прапойца!"

7
Калі ж апошні сьведка дзеў
У дол пляшчаны сыйдзе,
Тады ізноў крывей бакал
Налье сапраўды і злыдзень
І баль пачне сьрод чумы
чырвонай,

8
Каб выпілі да дна
І вымерлі пад карань.

Зьвер зьвера накрываў,
Зьвер'я зьвероў хваліла.
Бяздоньне зверскае хлусні
Народ, душы затпіла,
Дзе самы подлы рэнэгат
Стаў самым годным.
О, Краю. Краю дарагі,
Ці выплые калі
Наш карабель народны?

1987-1988 г.

Вершы
Зянона ПАЗЬНЯКА
з кнігі "КУРАПАТЫ
(Артыкулы, навуковая
справаздача,
фотаздымкі)"

КАСЯ КАМОЦКАЯ:

"Я НЕ МАГУ СКАЗАЦЬ, ШТО ЛЮБЛЮ БЕЛАРУСКІ НАРОД"

Рок-гурт "НОВАЕ НЕБА" быў створаны ў 1991 годзе. Пачатковы склад гурту: Кася Камоцкая, вакал, акустычная гітара; Лёнік Шырын, гітара, вакал; Лявон Вольскі, клявішы, вакал; Юрась Ляўкоў, бас; Юля Глушыцкая, віялянчэль; Алена Вішнеўская, скрыпка; Алег Дземідовіч, бубны. З таго часу склад неаднаразова змяняўся, але гітарыст, клявішнік і басыст засталіся тымі ж. "НН" выступала на розных фестывалях на Беларусі й па за ейнымі межамі. Напрыклад, на буйнейшым у Эўропе фестывалі "Роскільд-93". "НН" -- запісала некалькі магнітаальбомаў. Зараз працуе над чарговым запісам.

Касю Камоцкую, вакалістку "Новага неба", знаёмыя няцяжка. Калі яна не выступае на рок-канцэрце (якіх ня так ужо й шмат у беларускіх гуртоў), калі яна ня ў студыі на запісу сваіх песень, значыцца яна там, дзе так любяць бавіць час менскія музыкі: альбо на ўзбярэжжы Сьвіслачы каля Траецкага прадмесьця, альбо на "Хольштэне", што на пляцы Перамогі. Але, калі вы абыйшлі ўсе вышэй згаданыя кропкі й такі не знайшлі неабавязковую Касечку, ды па дарозе напаткалі Лявона Вольскага, вакаліста "Мроі" ці Зьміцера Лукашука, тэкставіка "Крамы", дастаткова прасачыць за імі, бо яны на 99 адсоткаў сыпшаюцца на сустрэчу з Камоцкай. Праўда, калі ў вас сур'ёзная размова, ці вы хочаце ўзяць інтэрвю, раю рабіць гэта як мага раней, бо бліжэй да надыходу цемры ў вас наўрад ці атрымаецца зьвязаная й прыстойная гутарка.

Пасля трэйцяе ці чацьвертае спробы ўсё ж падгадаў належны час, што вы, я спадзяюся, адчуеце ў гэтым інтэрвю. Сустрэча адбылася на беразе Сьвіслачы пры тэмпературы каля 40°. Мы не размаўлялі пра канкрэтныя песні ды альбомы. Размова атрымалася больш агульная, нават, я б сказаў, філязофская. Што й нядзіўна, бо Касечка скончыла гістарычны факультэт Бэлдзяржуніверсытэта й добра ведае марксысцка-ленінскую філязофію.

-- Як вы ўбіліся ў гэтую справу, у гэты рок-н-рол? -- Выпадкова. Гэта не залежала ад мяне. Такі быў зьбег абставінаў.

-- Дык што, лёс ад чалавека не залежыць?

-- Хіба вы нешта рабілі ў сваім жыцці мэтанакіравана? Лёс -- гэта выпадковасьці, якія гераўтвараюцца ў заканамернасьць. Напрыклад, вы выпадкова зайшлі ва ўнівэрсытэт, выпадкова

паступілі на журфак... А маглі б не паступіць у гэтым годзе, і ўсё склалася б па-іншаму.

-- Вы хочаце сказаць, што кожную песню ствараеце выпадкова?

-- Безумоўна. Можна быць "выпадкова" -- ня тое слова, але я ня ведаю, якую гэтую песню мусіць быць.

-- У вас песні чым-небудзь аб'яднаныя, напрыклад, стыльва?

-- Так. Мною. Гэта я. Гэта мае выпадковасьці, а не выпадковасьці Ангуса, напрыклад (Ангус -- Андрэй Піпка -- вакаліст трэш-гурту "Тарнада").

-- Значыцца, ваша творчасць інтуітыўная?

-- Любая творчасць інтуітыўная.

-- Дык што такое ваша музыка -- авангард, ці як гэта можна назваць?

-- Зноў з гэтымі вызначэньнямі... Гэта самае цяжкае для мяне пытаньне.

-- Вы ня хочаце вызначыць стыль, у якім працуеце?

-- Я не магу сказаць, што не хачу, проста я недасьведчаная ў гэтай галіне.

-- Але гэта не рок-н-рольная музыка?

-- Я думаю, гэта не рок-н-рол. Бо цяпер пад рок-н-ролам разумеюць акрэслены рытм, пэўную спрошчанаьць і нават агрэсыўнасьць.

-- Дык вы ж заўжды бярэце ўдзел у рок-н-рольных канцэртах.

-- Мінуў час, калі розныя напрамкі існавалі паасобку. Ёсьць у сьвеце, натуральна, фестывалі чыста рытм-энд-блюзавыя ці трэшавыя, але камандаў з голым накірункам засталася вельмі мала. Сучасныя каманды карыстаюцца рознымі, стылямі. Гэта больш цікава й больш складана.

-- У вашай музыцы ёсьць сувязь з былымі беларускімі музычнымі традыцыямі?

-- Ёсьць. Ёсьць песні, якія ўвогуле ледзь ня сыпаныя з народных. Так

адбываецца, калі чытаеш верш, і ён адгукаецца падобнымі мэлэдыямі. Напрыклад, "Залатыя краты" цалкам зробленыя па асацыяцыі з народнай песняй.

-- Чым тлумачыцца тое, што на большасці праграмных штогадовых канцэртаў -- "Рок па вакацыях", "Рок супраць рэвалюцыяў", "Рок за незалежнасьць" -- выступаюць адны й тыя ж беларускамоўныя гурты, за выключэньнем, праўда, пары англамоўных? Рускамоўным каляктывам гэта ня вельмі даспадобы.

-- Мне таксама не падабаецца малая колькасьць беларускамоўных гуртоў. Шчыра сказаць, я ня бачу нармальных рускамоўных гуртоў, што ўзьніклі апошнім часам. Напэўна, тыя людзі, што йшлі за намі, набылі іншае бачаньне сьвету, ставяць іншыя мэты перад сабою. І тая самаахварнасьць, на якую йшлі мы, тут будзе выглядаць проста сьмешнаю.

-- Дык чаму рускамоўныя гурты ня ўдзельнічаюць у праграмных канцэртах? -- Вы хочаце сказаць, што мы рускіх не пускаем? У прынцыпе, рускія й гэтак праб'юцца.

-- Вы гэта гаворыце ў зьвязку з сёньняшняй палітычнай сытуацыяй? -- Так. Калі ты аддаеш дзіцёнку ў беларускамоўную школу, пытаюцца: чаму? Таму што расейскую мову ён усё адно вывучыць. Зь беларускай мовай па-іншаму. Таму тут даводзіцца змагацца сілавымі мэтадамі. Напрыклад, не пускаючы рускамоўныя гурты ў нашую абойму. А па-другое, я ня бачу расейскіх гуртоў належнага ўзроўню, якія маглі б удзельнічаць у нашых канцэртах. Я рэдка бываю на іхніх выступах, а калі бываю... сум агортвае маю душу. Так што тут усё тлумачыцца нашай сьвядамай нацыянальнай палітыкай, як арганізатары канцэрту й недасатковым узроўнем рускамоўных гуртоў. Вось у англамоўных гуртоў узровень нармальны. З "Тарнадай", "Уай нотам" праблемаў не йснуе, вядома, калі мерапрыемства ня чыста беларускае. У гэтай сытуацыі да беларускамоўных гуртоў бліжэй англамоўныя. І мы мусім праводзіць гэтакую, я б сказала, культуртэргэрскую лінію.

-- А вам не даводзіцца акрамя музыкі займацца палітыкай?

-- Я ня лезу ў палітыку. Яна сама да мяне лезе.

-- Дык як гэта зьвязва-

ецца -- творчасць ды вашыя палітычныя дзеяньні, напрыклад, як вы гаворыце, культуртэргэрска?

-- Ва ўсім сьвеце людзі, для якіх рок-н-рол ня проста музычны стыль, а лад жыцця, зьвязваюць сябе з палітычнымі ці эканамічнымі рухамі. А ў нашай краіне такая сытуацыя, што, калі будзеш маўчаць цяпер, дык праз пару гадоў ня зможаш нават слова сказаць, ня тое што песню сыпець.

-- Вы заўсёды сылавалі на вершы адносна маладых беларускіх паэтаў -- Глёбуса, Сыса, Бабкова, Сапач. Як гэтыя паэты ставіліся да таго, што вы скарачаеце іхнія вершы ўдвая, зьмяняеце словы, якія вам не падабаюцца?

-- Яны заўсёды былі згодныя. Ніводнага разу ніхто ня быў супраць. Бо разумелі, што тэкст і верш -- розныя рэчы. Тое, што будзе добра ў вершы, не заўжды добра ў песні.

-- І ўсе яны па-ранейшаму пішуць для вас?

-- Нахаль, Глёбус ужо ня піша вершы. Таня Сапач

шта яна?

-- Калі выходзіш на сцэну, калі пьеш, дык атрымліваеш ня менш, чым аддаеш у залю.

-- Значыцца, вы лічыце, што гэта ня "цяжкая, непасільная праца", а аздаўленчы працэс?

-- Пры нармальнай зале гэта працэс раўназначнага абмену.

-- Ці надоўга хопіць вашае каманды?

-- Для кожнага з нас гэта ўжо стыль жыцця. І калі хто стоміцца, дык хіба адстарасці. Ці паганяга здароўя. А так ні ў кога не ўзьнікае жаданьня ўсё кінуць ды кудысьці зваліць. Напрыклад, у бізнэс...

Час хіліўся да вечара. Да ўзбярэжжа Сьвіслачы пачалі падцягвацца музыканьці зь іншых гуртоў ды проста аматары адпачынку на сьвежым паветры й сьпірытусовых напойў рознага мацунку й гатунку. Перад намі таксама паўстала гэткае пытаньне. А пакуль "ганец" лётаў у краму, тэма інтэрвю незаўважна змяняўся...

-- Музыканьці, я чуў, лю-

ма адпачынку.

-- Дык што, пасля канцэрту беларускага року ўсе, хто быў на сцэне, зьбіраюцца й адпачываюць гэтым чынам?

-- Як калі. Бывае, што абыходзіцца й без адпачынку.

-- Ходзяць чуткі, што ня толькі гарэлка йдзе ў ход, а розныя наркатычныя рэчывы... Як у вас з гэтым, няма праблемаў?

-- Няма.

-- У вашым асяродку наркатыкі ўжываюцца?

-- Для чаго бяруцца гэтыя зьвесткі? Артыкул за захаваньне адмянілі?

-- Не. Артыкул ёсьць.

-- Ну, дык гэтыя некарэктныя пытаньні задаваць нельга.

-- Чаму беларускія гурты ўсе такія нескандальныя?

-- Таму што ў нас скандаль не скандаль, пра гэта ніхто не даведаецца.

-- Значыцца, калі вы сыяеце калыханку ля новага дому прэзыдэнта, пра гэта ніхто не даведаецца?

-- Я думаю, не. Нашыя ородкі масавае інфармацыі пляваць хацелі на рок-н-

жывеза мяжкою. Сыс, можа, што й піша ў Гарошкаве, але ён як пайшоў туды ў эміграцыю, дык забыўся вярнуцца.

-- Як вы ацэньваеце ступень сваёй папулярнасьці на Беларусі?

-- Широкавядомая ў вузкіх колах.

-- А вам бы хацелася, каб папулярнасьць расла?

-- Я думаю, што, каб чалавек не хацеў папулярнасьці, ён бы не выходзіў на сцэну. Я б хацела, каб цераз мае песні людзі зразумелі, што жыцьцё шматпльннае, шматзначнае, паглядзелі на звыклых рэчыва, ня звыклых боку... Дзеля гэтага трэба, каб мае песні мелі папулярнасьць.

-- А асабіста вам наво-

бяць зрэдку гарэлачкі папіць...

-- Дык хто ж гэтага ня любіць!

-- Ужываньне моцных напойў дапамагае вам у творчай працы?

-- Не, да творчасьці гэта ня мае ніякага дачынення.

-- А што гэта? Можа, разгрузка?

-- Гэта разгрузка мэтадам загрузкі. А пашчырасьці -- гэта калісьці вясёлая кумпанія, калісьці -- разгрузка пасля цяжкага канцэрту, калісьці -- нежаданьне бачыць таго, што робіцца наўкол. Увогуле, калі зірнуць на гэта з гістарычнага пункту гледжаньня, дык, напэўна, гэта традыцыйная для гэтае зямлі гэтага народу фор-

рол.

-- Паводле маіх зьвестак, пасля "Басовішча", у зьвяз з цяперашнім палітычным становішчам на Беларусі, вы зьбіраліся застацца ў эміграцыі. Чаму ж тады вярнуліся?

-- Гэта зьвязана з майй інэртнасьцю як асобы. Я не магу сказаць, што вельмі люблю зьмены.

-- А я думаю, што вы ня здолелі пакінуць свой родны кут, свой народ...

-- Пасля выбараў першага прэзыдэнта я не магу сказаць, што люблю беларускі народ.

Кастусь
ЗЬМІЦЯРЭЦ,
адмыслова
для "БМ"

Жыццё ў стылі "БМ"

"Святкуем Спас"

14 жніўня -- першы Спас, або Макавей, Макае. У падцверджанне апошняй назвы на Віцебшчыне кожнай гаспадарыні трэба было прыгатаваць хоць бы адну страву, якую можна мацаць -- бліны, сачні з пражанінай ці з селядцовай жывай, пчалары здабывалі мёд, каб мацаць у яго агуркі і хлеб. На Макавея падкопвалі маладую бульбу, і па ёй меркавалі пра будучы ўраджай; пачынаў паспяваць мак, шпакі і гракі збіраліся ў агароды.

У жніўні, але пераважна на Спасаўку, павінна прайсці так званая Рабінавая ці Вераб'ная ноч. На працягу яе грымоты скаланаюць неба,

грозна бліскаюць маланкі, лье праліўны дождж, дэме вецер. Згодна з народнымі павер'ямі, ў гэту ноч з пекла на свет выходзяць усе злыя сілы, якія нібыта спраўляюць сваё галоўнае гадавое свята і страшаць хрысціянскіх людзей. Паводле іншых меркаванняў, у гэту ноч усе сілы прыроды ядналіся, каб знішчыць "нячыстую сілу", што расплазілася пасля Купалля і шкодзіла людзям.

...Лічылі, што неспакойная ноч патрэбна для высявання ягад на рабіне. Калі ж ягады не спелі, чакалі благага заканчэння лета і халоднай восні.

(Васілевіч У.А. "Беларускі народны календар". Мн. Ураджай, 1993)

Калі нельга гаварыць мовай радыёперадач, можна гаварыць мовай кветак

Мова кветак нарадзілася на Усходзе. Яе стварылі жанчыны. Пазбаўленыя магчымасці быць на людзях, яны перанеслі на кветкі ўсе адценні свайго настрою, пачуццяў... Узнікшая аднойчы асацыяцыя паступова ператваралася ў трывалыя сімвалы, дзякуючы якім можна было весці размову. З'явіўся нават спецыяльны слоўнік, які ўтрымліваў неабходныя тлумачэнні. Так, напрыклад, азалія азначала сум, выкліканы адзінотай, колькасць бутонаў глянцынта -- дзень сустрэчы, колькасць званочкаў -- гадзіну спаткання.

У XIV стагоддзі мова кветак

так пранікае ў Францыю, затым у Англію і распаўсюджваецца па ўсёй Еўропе. Львіны з'яўляюцца сімваламі славы, валашкі -- давер, маргарыткі -- эгоду, ландышы і бэз -- аднаўленне, лілея -- чысціню, галінка алейнага гаворыць: "Я зачараваны табой". Жоўтая ружа пытаецца: "Ці сапраўднае каханне?" Галінка куста ружы адказвае: "Не". А адзін лісток: "Так".

У звяз з гэтым замест адкрытага ліста оупрацоўнікі "БМ" накіроўваюць прэзідэнта жоўтую ружу. І спадзяюцца атрымаць у адказ адзін лісток ружы. Адзін адзіночкі.

Не здолеўшы перамагчы Сістэму, палюем на камароў і мух

Вядома, колькі непрыемнасцяў у лесе, на дачы а часам і ў кватэры ад камароў. Як змагацца з імі?

Камары не пераносяць паху гваздзікоў. А таму, каб засцерагчыся ад іх, пратрыце ватным тампонам, змочаным у адэкалоне "Гвоздика" твар, рукі, шыю і ногі.

Палохае камароў так-

сама пах анісавага масла і нафталіна.

Каб выгнаць камароў з пакоя, насыпце на гарачую патэльню крыху камфары.

Свярбленне, прыпухласць ад укусу камара, пчалы, асы паменшыцца, калі змазаць скуру календулай (свежым сокам або аптэчным растварам), сокам цыбулі, падарожніка, све-

жых лісцяў пятрушкі.

Свярбленне ад камарыных укусаў знімае таксама, калі скарыстаць лімонным оок, сталовы воцат, нашатырны спірт, раствор пітной соды (палову чайнай лыжкі на шклянку вады).

Галоўная ўмова поспеху ў барацьбе з мухамі -- чысціня. Каб прадукціліць

магчымасць з'яўлення мух, харчовыя прадукты трымайце закрытымі, харчовыя адходы і смецце збірайце ў ведры з накрывкамі.

Мухі баяцца скрызання, таму часцей праветрывайце памяшканне.

Каб мухі не ляцелі ў вонкі, змазвайце рамы воцатам.

Пір падчас чумы?

САЛАТА "КАПРЫЗ"

У салатніцу пакласці радамі адвараную бульбу, цыбулю, рубленыя яйкі, свежыя агуркі, затым нарэзаныя кавалачкамі яблыкі, насыпаць невысокай горкай вішні без костачак. Зрабіць нажом вузкія адтуліны ў салаце, заліць смятанай і паставіць на халад на 3-4 гадзіны. Салата "Капрыз" гатовая. Падаваць кавалачкамі, як торт. Вельмі смачна!

СУП ВЕГЕТАРЫАНСкі.

У 1 літр вады пакласці нарэзаны плаўлены сырок альбо столькі ж цвёртага сыру. Паставіць на моцны агонь. Нарэзаць 4 бульбы і 1 моркву. Пакласці іх у булён. Варыць 5-7 хвілін. Прыгатаваць запраўку: паспсераваць галоўку цыбулі, 2 морквы і салёны агурок (усё пацётрае на тарцы). Пакласці ў каструлю, дадаць перац, лаўровы ліст, зеляніну, палову сталовай лыжкі аўсяных хлоп'яў. Пракіпяціць усё 3 хвіліны -- і суп гатовы. Перад ежай заправіць смятанай.

ШАРЛОТКА ЛЕТНЯЯ.

Яна гатуецца вельмі лёгка -- з чэрствага батона, чырвоных парэчак і маліны. Вымыйце ягады (прыклад-

на 1,5 шклянкі маліны і палова шклянкі парэчак). На дно глыбокай міскі пакладзіце падрыхтаваныя лустачкі белага хлеба (скарынку трэба абрэзаць). Таўшыня лустачак 0,5 см. Імі трэба выкладзі і бакі формы. Затым насыпаць ягаднае начынне, разраўняць яго лыжкай, зверху пакласці лустачкі батона і прыціснуць грузам. Паставіць у лядоўню. Праз некаторы час, перавярнуўшы форму, вы атрымаеце шарлотку прыгожага малінавага колеру. Разрэжце яе на кавалкі і падавайце з халодным маляком.

ВАРЭННЕ З КАБАЧКОЎ.

Калі вы яшчэ не знаёмыя з гэтым рэцэптам, настойліва рэкамендуем паспрабаваць. Не пашкадуеце! Гэта варэнне можна назваць ананасавым, апельсінавым, толькі не кабакковым...

У посудзе для варкі варэння развесці 1 кг цукру і паўшклянкі вады. Прыгатаваць сіроп і пакласці ў яго 1 кг кабачкоў -- ачышчаныя ад кажуры і насення і нарэзаныя на кубікі. Давесці да кіпення, дадаць 1 лімон, нарэзаны вельмі дробна (разам з кажурай) і варыць 45 хвілін. Захоўваць як і любое іншае варэнне.

Выбіраем сабе сябра

"Чем больше узнаю людей, тем больше нравятся собаки"

Калі вы артыстычная натура, вам неабходны сябра, які здольны ацаніць вашы таленты. Гэты сябра -- пудзель. На думку адмыслоўца жывёльнага свету Альфрэда Брэма, менавіта пудзель здольны праявіць у патрэбны момант спачуванне, смяццэ, плакаць, суперажываць, як сапраўдны актёр.

Калі вы адзіночкі, нара-

каеце на здароўе і на здольны на працяглы прагулкі, завядаць сабе японскага хіна, які выдатна абыходзіцца без прагулак на свежым паветры. Або мопса. Сабакі гэтай пароды заўсёды вясёлыя, энергічныя, рухавыя і ласкавыя да гаспадары.

Калі вы прыдбаеце шпіца, ведайце, што гэтыя сабакі вельмі чуйныя. Сваімі раптоўнымі, неспакойнымі паводзінамі яны папярэджваюць гаспадары не толькі пра навалыніцу, але

і пра нечаканага госця.

Калі вы захочаце мець надзейную ахову, то ірландскі тэр'ер з гонарам выканае гэтую місію. Ён не толькі будзе ахоўваць дом, але і знішчыць у ім усіх пацукоў, а з хатнімі жывёламі будзе жыць у міры і сяброўстве.

Калі ў вас у доме дзеці, а ваша праца звязана з раз'ездамі, цяха і ласкавая коллі паназірае за імі, займе гульнямі. Нездарма

яе стагоддзямі вучылі каравульнай службе. Нягледзячы на сваё англійскае паходжанне, коллі вельмі распаўсюджаная ў нас парода.

Ну а калі вам надакучылі чалавечыя падманы, здрады, няшчырасці, і вы хочаце знайсці адзіна вернага і адданага вам сябра, бярыце дварняжку. Больш вернага сябра, чым дварняжка, няма. Гэта правераана!

Беражы мяне, мой талісман

У старажытнасці лічылася, што кожнаму чалавеку ў залежнасці ад месяца нараджэння адпавядае некалькі камяней рознай вартасці.

Жнівень. Ужо адчуваецца подых восні. Пра яе нагадвае залаціста-жоўтым адценнем хрызаліт, сердалік і аванцоры, чырванавата-белым -- сардоніко.

Верасень -- халаднаваты месяц, і вось ужо камяні цягнуць: цёмна-сіні сапфір, сіні лазурит, ляпіс-лазур.

Кастрычнік аддае перавагу двум камяням -- турмаліну разнастайных адценняў і горна-белым апалам.

Лістапад хаця і пахмурны, але менавіта яго ка-

мень -- тапаз, што азначае "той, хто ўтрымлівае цяпло, агонь". Палаючыя вочы драпежніка нагадвае другі лістападаўскі камень -- "тигровый глаз".

Снежань заканчвае календар. Колеры яго камяней нагадваюць снег у промнях заходзячага сонца: жаўтавата-зялёны і нябесна-блакітны цыркон і біруза. Дарэчы, гэтая назва палягае ад персідскага "фіруза" -- перамога. А якой жанчыне не хочацца атрымліваць іх бясконца?

Вас вучыць жыць у стылі "БМ" Бабуля Алена

Наша даведка

53-19-24 -- ТЭЛЕФОН НАДЗЕІ

...Можна жыць за крапамі і чаканні выйсці на волю. Можна існаваць у невыносных умовах, спадзяючыся на перамены да лепшага. Можна быць смелымі хворымі, але чаканні выдзялення. Галоўнае -- не губляць надзеі, верыць у будучыню і рабіць добрае сёння...

"Веру ў Бога дае мне упэўненасць у заўтрашнім дні" -- гаворыць адміністрацыйны дырэктар асацыяцыі "Промень надзеі" РУСЛАН КЛЮЧНІК.

Наша даведка. Беларуская рэспубліканская дабрачынная асацыяцыя "Промень надзеі" была афіцыйна зарэгістравана ў 1990 годзе. Але яе праца пачалася значна раней.

Дапамагалі маладзёжам і дзецям у тым, якіх было забаронена ўваходзіць у асацыяцыю. Супрацоўнікі асацыяцыі арганізуюць місіянерскія паезды па Беларусі і нават у іншыя рэспублікі. Некалькі вернікаў на працягу месяца жывуць у рэспубліках Сярэдняй Азіі, дапамагаюць арганізацыі новых царкоў. Ізноў жа з дапамогай замежных партнёраў па Беларускім тэлебачанні былі паказаныя вядомыя мультымедыяльныя фільмы "Супернінجا". Дарэчы, тады і ўзнікла ідэя стварэння тэлефоннага цэнтру.

ХХХ
РУСЛАН: Падчас дэманстрацый тэлевізійных хрысціянскіх перадач да

нас прыходзіла шмат лістоў. Мы сталіся адказаць не толькі, даць неабходныя парады тым, хто мае ў іх патрэбу. Але ж пошта -- занадта марудная, а для многіх і дарэп сродкаў зноскі, а дапамога, нават псалогічная падтрымка, можа спатрэбіцца вельмі тэрмінова. Таму з 11 чэрвеня гэтага года пры асацыяцыі "Промень надзеі" пачаў працаваць тэлефонны кансультацыйны цэнтр. Мы даем кансультацыі па самых розных пытаннях рэлігіі, старажытных дапамагчы у вырашэнні спецыяльных праблем.

КАР: У гэтым ваша праца нагадвае так званы "тэлефон даверу"?
РУСЛАН: Так. Многія тэлефонуюць таму, што ім патрэбна падтрымка, спачуванне. Напрыклад, у першы ж дзень нашай працы патэлефанаваў малады чалавек, што ў яго каца надзея здарыцца пакар, усё згарае, а дзяржава выдзеліла яму толькі 20000 рублёў дапамогі. Канешне, мы іным не мо-

жам яму дапамагчы, але ж я думаю, што пасля размовы з намі ён атрымаў нейкую надзею. Званілі людзі, якія ўжо не аднойчы спрабавалі скончыць жыццё самагубствам, інваліды, прывязаныя да ложка. Трэба, каб хтосьці іх выслухаў, паспсераваў. Часта звяртаюцца тым, хто не можа з'арыентавацца ў мностве рэлігійных лямін, якія існуюць зараз. Нашы супрацоўнікі стараюцца адказаць на ўсе пытанні, параіць адпаведную літаратуру.

КАР: Напэўна, тэлефонуеце вам і тым, хто адчуў патрэбу ў веры, ў адданні з Богам. У якую царкву раіце вы звярнуцца такім людзям?

РУСЛАН: Гэта вельмі складанае пытанне. З'яўляючыся мігранцыйнай арганізацыяй, мы не можам прапанаваць нейкую асобную царкву. З другога боку, мы лічым, што кожнаму чалавеку ў залежнасці ад яго светапогляду, яго характару больш падыходзіць нейкі асобны тып царквы. Напрыклад,

таму, хто шукае нечага узвышанага, духоўнага, лепш звярнуцца ў праваслаўную царкву з яе спецамі, прыгожымі абразамаі. Ёсць людзі, якія не ўспрымаюць гэтага, яны адчуваюць Бога сваім сэрцам, розумам. Ім лепш бы пайсці ў царкву пратэстанцкую. Таму мы спачатку запрашаем чалавека на сустрэчу, і пасля грунтоўнай размовы раім звярнуцца ў тую ці іншую духоўную абшчыну.

КАР: І, калі ласка, для чытачоў "Беларускай маладзёжнай" каардынацыі хрысціянскага тэлефоннага кансультацыйнага цэнтру.

РУСЛАН: Наш тэлефон 53-19-24. Працуем мы па суботах і нядзелях з 14 да 23 гадзін.

Іван КОБЗІК, "БМ"

Радые "БМ" маўчыць. А што па "яшчыку"?

ЧЕТВЕРГ, 11 августа

Белорусское телевидение

8.00 Утро республики.
8.10 Под куполом Вселенной.
8.20 Погода.
8.30 Пять минут на шутки.
8.35 "Незнакомый и удивительный мир". Док. фильм.
9.05 "Моя любовь, моя печаль". Теле-сериял.
10.05 "Змеелов". Худ. фильм.
11.40 "Березовые голоса". Фильм-концерт.
12.40 Фильм -- детям. "Золушка".
14.00 Мультфильм.
14.30 "Д'Артаньян и три мушкетера". Худ. фильм. 3-я серия.
15.40 Док. фильм.
16.30 "Синяя Свита". Телеспектакль.
17.30 Новости (с субтитрами).
17.40 Стоп-кадр. Криминальная хроника.
18.05 Зачитайте мое письмо...
18.10 Областные новости (Гродно).
18.25 Новости Би-би-си.
19.00 Футбол. Кубок кубков. "Фандок" (Бобруйск) -- "Тирана" (Албания). В перерыве -- Колыбельная.

21.00 Панорама.
21.35 "Моя любовь, моя печаль". Теле-сериял.
22.35 Контакт: адреса, предложения, информация.
22.40 Под куполом Вселенной.
22.50 НИКА.
23.05 Пять минут на шутки.
23.10 Молодежная редакция Украинского телевидения "Гарт" в гостях у "Кроха".
0.40 Погода.

Канал "Останкино"

5.30 Утро.
7.00, 10.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.10 Новости.
7.15 Продолжение программы "Утро".
8.00 Обзор рынка недвижимости.
8.15 Мультфильм.
8.40 "Дикая роза". Теле-сериял.
9.05 В мире животных.
9.45 Предприниматель.
10.20 Баскетбол. Чемпионат мира. Мужчины. 1/4 финала.
15.25 "Война гоботов". Мультсериал.
15.50 Мультитролли.
16.05 ...До 16 и старше.
16.40 Планета.
17.25 Документы и судьбы.

17.40 Загадка СБ.
17.50, 20.30 Погода.
18.00 Час пик.
18.25 "Дикая роза". Теле-сериял.
18.55 Лидер.
19.40 Спокойной ночи, малыши!
20.40 Москва--Кремль.
21.00 Лотто "Миллион".
21.30 "Дорога в Парадиз". Худ. фильм.
23.20 За чужим плечом...

Канал "Россия"

6.00, 11.00, 15.00, 19.00, 22.00 Вести.
6.20 Требуется... Требуется...
6.30 Формула-730.
7.00 Время деловых людей.
7.30 Виртуозы 2000-го года.
8.00 Всемирные новости ЭЙ-би-си.
8.30 Поехали.
8.40 "Санта-Барбара". Худ. фильм.
9.30 Волшебный сундучок.
9.40 "Дед и журавль". Спектакль.
10.40 Крестьянский вопрос.
15.20 Музыкальный фестиваль "Белые ночи". 2-я часть.
15.50 Там-там новости.
16.05 Телегазета.
16.10 Новая линия.
16.55 Праздник каждый день.
17.05 Чемпионат Европы по легкой ат-

летике.
17.55 В мире авто- и мотоспорта.
18.25 Своя игра.
19.25 Подробности.
19.35 "Санта-Барбара". Худ. фильм.
20.25 Пять минут о хорошей жизни.
20.30 Рек-тайм.
21.05 Чемпионат России по футболу. "Спартак" (Москва) -- "Локомотив" (Нижний Новгород). 1-й тайм.
22.20 Автомиг.
22.25 Звезды говорят.
22.30 Спортивная карусель.
22.35 Чемпионат России по футболу. "Спартак" (Москва) -- "Локомотив" (Нижний Новгород). 2-й тайм.
23.25 Чемпионат Европы по легкой ат-

Санкт-Петербург

12.00, 14.00, 18.30, 21.45 Информ ТВ.
11.10 Волшебная линия.
12.25 "Немецкая волна".
13.00 Скорая помощь.
13.30 Фильм-концерт.
14.15 Мультфильм.
14.25 Телемагазин.
14.45 "Два билета на дневной сеанс". Худ. фильм.
16.25 "Царевна-лягушка". Телеспектакль.

17.30 Советы садоводам.
17.40 Реформа и власть.
18.10 Мультфильм.
18.55 Мультфильмы для взрослых.
19.05 Ура, комедия! "Мелодии Верийского квартала".
20.45 Телеслужба безопасности.
20.55 "Одеон". Премьера худ. фильма.
21.25 Телемагазин.
21.30 По всей России.
22.00 Спорт, спорт, спорт...
22.15 Ваш стиль.
22.20 Вечерний звон.

8-й канал

18.00 Многосерийный фильм для детей "Карусель".
18.05 Мультсериал "Волтрон".
18.50 Телесериал "Лабиринт правосудия": "Божественный образ".
19.40 Студия "Рекорд" представляет мультимедийный фильм "Питер Пен".
20.25 Телесериал "Морена Клара". 58-я серия.
21.15 БАНТ. Репортаж.
21.20 Презентация Международного христианского фестиваля еврейской музыки и танца.
21.55 На экране кинокомедия. Студия "Рекорд" представляет художественный фильм.

ПЯТНИЦА, 12 августа

Белорусское телевидение

8.00 Утро республики.
8.10 Экономикст.
8.20 Под куполом Вселенной.
8.30 Погода.
8.35 Пять минут на шутки.
8.45 "Мечтой любви, мечтой прекрасной..." Фильм-концерт.
9.15 "Моя любовь, моя печаль". Теле-сериял.
10.15 "Пять звезд". Телеигра.
11.15 "Униженные и оскорбленные". Худ. фильм.
12.55 "Танцует Людмила Семеняка". Фильм-концерт.
13.45 Мультфильм.
14.20 "Среди скал". Док. фильм.
14.35 "Одиссея Александра Вертинского". Телефильм. 1-я и 2-я серии.
16.30 "Цветок палоротника". Шоу-викторина.
17.30 Новости /с субтитрами/.
17.40 Мультфильм.
18.00 Экономикст.
18.10 Областные новости /Могилев/.

18.25 Новости Би-би-си.
19.00 Бизнес-ринг. Развитие банковского дела в Беларуси.
19.35 "Ему было 33...". Вечер памяти композитора А.Орехова.
20.20 Студия "Телесбрына".
20.35 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Пять минут на шутки.
21.40 Контакт: адреса, предложения, информация.
21.45 "Тамира" предлагает: "Очи черные". Худ. фильм. 1-я и 2-я серии.
23.50 НИКА.
0.05 Под куполом Вселенной.
0.15 Погода.

Канал "Останкино"

5.30 Утро.
7.00, 10.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.00 Новости.
7.15 Продолжение программы "Утро".
8.00 Новый старт.
8.15 Сорока.
8.40 "Дикая роза". Теле-сериял.
9.05 "Танзила". Док. фильм.
9.15 Огород круглый год.
9.45 Бизнес-класс.
10.20 Баскетбол. Чемпионат мира. Муж-

чины. 1/4 финала.
15.25 В гостях у сказки. "Про Красную Шапочку". 1-я серия.
18.50 Азбука собственника.
17.25 Человек и закон.
17.55, 20.35 Погода.
18.05 Человек недели.
18.25 "Дикая роза". Теле-сериял.
18.50 Поле чудес.
19.40 Спокойной ночи, малыши!
20.45 "Полиция, Питон-357" /Франция-ФРГ/.
23.10 Музобоз.

Канал "Россия"

6.00, 11.00, 15.00, 19.00, 22.00 Вести.
6.20 Требуется... Требуется...
6.30 Формула-730.
7.00 Время деловых людей.
7.30 Музыка всех поколений.
8.00 Всемирные новости ЭЙ-би-си.
8.30 Поехали.
8.40 "Санта-Барбара". Худ. фильм.
9.30 Волшебный сундучок.
9.40 Телегазета.
9.45 В мире животных.
10.40 Крестьянский вопрос.
15.20 Студия "Рост".
15.50 Там-там новости.

18.05 Новая линия.
16.50 Дисней по пятницам. "Снова молодой". Худ. фильм. 1-я серия.
17.45 Праздник каждый день.
17.55 Чемпионат Европы по легкой ат-

Санкт-Петербург

12.00, 14.30, 18.30, 21.45 Информ ТВ.
12.10 Волшебная линия.
12.25 "Немецкая волна".
13.00 Скорая помощь.
13.30 "Ласточка с острова Туманный". Научно-популярный фильм.
13.55 Урок немецкого языка.
14.10 Телемагазин.
14.15 Мультфильм.
14.45 Ура, комедия! "Мелодии Верий-

ского квартала".
16.25 "Тимоня". Фильм-концерт.
17.00 "Побочные дати Антона Веберна". Телефильм /Франция/. 1-я часть.
18.05 "Одесса улыбается". Телефильм.
18.55 Мультфильм для взрослых.
19.15 "Трактористы-2". Худ. фильм.
20.45 Телеслужба безопасности.
20.55 Красавица и Казанова.
21.25 Телемагазин.
21.30 Будни.
22.00 Спорт, спорт, спорт...
22.15 Ваш стиль.
22.20 Антология зарубежного кино. "Ребенок в ливне". Худ. фильм /США/.

8-й канал

18.00 Многосерийный фильм для детей "Карусель".
18.25 Мультсериал "Волтрон".
18.50 Семейный сериал "Швейцарские Робинзоны".
19.45 Студия "Рекорд" представляет мультимедийный фильм "Питер Пен".
20.25 Музыкальная программа.
21.25 БАНТ. Репортаж.
21.40 Классика кинематографа. Студия "Рекорд" представляет художественный фильм.

СУББОТА, 13 августа

Белорусское телевидение

8.00 Утро республики.
8.10 Под куполом Вселенной.
8.20 Погода.
8.30 Пять минут на шутки.
8.35 "Тамира" предлагает: "Очи черные". Худ. фильм. 1-я и 2-я серии.
10.40 Здоровье.
11.15 Показывает Могилев.
11.45 20 минут редактора.
12.05 "Столица". Тележурнал.
12.25 Хоккей. Кубок "Крыница". "Полмир" /Новополоцк/ -- "Неман" /Гродно/.
13.45 "Маринеско". Док. фильм.
14.50 Фильм--детям. "Про кота".
15.55 Вспомогательное в лицо... Серьезный человек В. Степанец.
16.25 Метроном.
17.20 "Черепашки ниндзя". Мультсериал.
17.45 Профессиональный бокс. Турнир "Суперчемпион Беларуси".
18.45 "Кольцо судьбы" в Марселе.
19.25 "Нов и К"-топ-10.
20.25 Пять минут на шутки.
20.35 Колыбельная.

21.00 Панорама.
21.35 Под куполом Вселенной.
21.45 "Звезды" на экране. "Везучая". Худ. фильм.
23.05 Каскад.
23.20 Видимо-невидимо.

Канал "Останкино"

6.30 Субботнее утро делового человека.
7.15 Спорт-шанс.
7.45 Слово пастыря. Митрополит Кирилл.
8.00 Зов джунглей.
8.30 Межгосударственная телерадиокомпания "Мир".
10.00 Утренняя почта.
10.30 Медицина для тебя.
11.00 Новости культуры.
11.10 Смак.
11.25 Худ. фильм "Влюбленные".
13.00 Звонкие гуси России.
13.30 Лабиринт.
14.00, 23.10 Новости.
14.20 Программа "Х".
14.30 "Катвизл". Теле-сериял.
15.05 Тайны Старой площади.
15.35 В мире животных.
16.20 Без паузы.
16.50 Человек и закон.
17.00 Счастливый случай.

17.50 До и после...
18.40 Звезды России на Патриарших прудах.
19.40 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Новости плюс.
20.35, 0.15 Погода.
20.45 Худ. фильм "Послание мертвеца" /США/.
22.40 Баскетбол. Чемпионат мира. 1/4 финала.

Канал "Россия"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.25 Мультитролли.
7.45 Пролетка.
8.15 Пилигрим.
9.00 Вкусно, очень вкусно.
9.10 "Словения. Остров желаний". Док. фильм.
9.40 Портрет и лик. Художник Е. Фигурин.
10.10 Телеарудит.
10.15 Как жить будем?
11.00 "Иван да Марья". Худ. фильм.
12.25 Здорово живешь.
12.40 Крестьянский вопрос.
13.20 Козырная дама.
13.50 "Таганское танго". Док. фильм.
14.50 Золотая шпора.
15.20 Футбол без границ.
16.15 Чемпионат Европы по легкой ат-

летике.
17.15 Премьера мультфильма "Уэствуд Хо" /США/.
18.15 Устами младенца.
18.45 Праздник каждый день.
19.25 "Аделаида". Худ. фильм.
20.55 Телеарудит.
21.05 Совершенно секретно.
22.20 Автомиг.
22.25 Звезды говорят.
22.30 Спортивная карусель.
22.35 Программа "А".
23.35 Чемпионат Европы по легкой ат-

Санкт-Петербург

8.45 Волшебная линия.
9.00 Антология зарубежного кино. "Ребенок в ливне". Худ. фильм.
10.30 Мультфильм.
11.00 "Круг". Худ. фильм.
12.35 "Жизнь и приключения четырех друзей". Худ. фильм. Фильм 1-й.
13.00 Скорая помощь.
13.30 Моя музыка.
14.00 "Брам". Док. фильм.
15.15 Автопилот.
15.30 "Мариннапарва". Мультфильм.
16.00 "Транссибирский экспресс" Худ. фильм.
17.30 "Река". Телефильм.

18.05 Мультфильм.
18.20, 21.45 Информ ТВ.
18.55 Экспресс-кино.
19.15 "Страсти". Теле-сериял.
20.50 "Учителю посвящается". Памяти Ю.Н. Курганова.
21.20 "Два болтуна". Короткометражный фильм.
22.05 Ваш стиль.
22.20 "Тени исчезают в полдень". Худ. фильм. 3-я серия.
23.20 Адам и Ева +.

8-й канал

15.00 Художественный фильм "Непобедимые ноги кун-фу".
16.30 Проповедник Кеннет Коупленд.
17.00 Мультсериал "Трансформеры". 66-я, 67-я серии.
17.45 Тележурнал "Немецкая хроника".
17.50 Приключенческий сериал "Залив Опасный": "Решающий прилив".
18.45 "Трафальгарское ур" из цикла "Исторические сражения".
19.45 Телесериал "Цветок страсти". 66-я, 67-я серии.
21.20 "Как дала, старина?".
21.50 Студия "Рекорд" представляет художественный фильм.

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 14 августа

Белорусское телевидение

8.00 Утро республики.
8.10 Под куполом Вселенной.
8.20 Пять минут на шутки.
8.25 Слово к человеку.
8.55 Дела армейские.
9.40 "Звезды" на экране. "Везучая". Худ. фильм.
11.00 Белорусский тур.
11.20 "Черепашки ниндзя". Мультсериал.
11.45 Бальные и черные.
12.15 Воскресная проповедь ксендза В. Завальнюка.
12.25 Проспект.
12.55 АВС-клуб. Английский учим сами.
13.10 MTV. Лучшие хиты.
13.45 Воскресное телекафе "Моя мама".
14.15 Сельчане.
14.45 Композиторы Беларуси А. Литвинюк. Кантата "Свадьба".
15.15 "Курьер". Худ. фильм.
16.40 Мультфильмы.
17.00 "Гиннес-шоу".
17.30 Деловой вестник.
17.45 "Черепашки ниндзя". Мультсери-

ал.
18.10 Портрет в интерьере. Директор строительной фирмы "Славена" В.М. Шугловский.
19.10 Телемагазин.
19.20 Приглашаем на вечерки.
20.00 Панорама.
20.35 Пять минут на шутки.
20.40 Колыбельная.
21.00 Под куполом Вселенной.
21.10 "Синема" представляет: "Опыты любви". Худ. фильм /Италия/.
23.10 Гонки для Беларуси /Формула-юниор/.

Канал "Останкино"

7.15 Олимпийское утро.
7.50 Спортлото.
8.00 Марафон-15.
8.30 С утра пораньше.
9.00 Полигон.
9.30 Пока все дома.
10.00 Утренняя звезда.
10.50 Под знаком "пи".
11.35 Вагон 03.
12.10 "После Столыпина". Научно-популярный фильм. Часть 1-я.
13.05 Шпаргалка.
13.10 Док. сериал "Подводная одиссея команды Кусто".

14.00, 17.15, 22.50 Новости.
14.20 Диалог в прямом эфире.
15.00 Живое дерево ремесел.
15.05 Окно в Европу.
15.35 Вокзал мечты. Ю. Башмет.
16.20 Клуб путешественников.
17.25 Телеюция.
17.40 Мультфильм "Баскетбольная легенда".
18.35 Бомонд.
18.55 Погода.
19.05 "Гаспары". Худ. фильм /Франция-Бельгия/.
21.00 Воскресенье.
21.50 Спортивный уик-энд.
22.10 Баскетбол. Чемпионат мира. Мужчины. Полуфинал.
23.40 Любовь с первого взгляда.

Канал "Россия"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.25 "Сеньора Виктория". Док. фильм.
7.55 Студия "Рост".
8.25 Завтрак для чемпионов.
8.55 Мастер. Михаил Глузский.
9.50 Клип-антракт. Ю. Кузнецов.
9.55 Аты-баты...
10.25 Соотечественники.
10.55 Чемпионат Европы по легкой ат-

летике.
11.55 Разговор на фоне истории.
12.35 Клип-антракт. С. Лазарева.
12.40 Крестьянский вопрос.
13.20 Не вырубите...
13.35 Ретро-шлягер.
14.05 Белая ворона.
14.50 Чемпионат мира по автогонкам "Формула-1". Гран-при Венгрии.
17.00 Волшебный мир Диснея. "Гуфи и его команда". "Черный плащ".
18.00 Праздник каждый день.
18.10 Фильм-премьер.
18.25 У Кюши.
19.25 "День спустя". Худ. фильм.
21.40 Коробка передач.
22.20 Автомиг.
22.25 Звезды говорят.
22.30 Спортивная карусель.
22.35 Чемпионат Европы по легкой ат-

Санкт-Петербург

9.00 "Целительное слово". Программа-богослужение.
9.30 "Клементина". Мультфильм.
10.30 Экспресс-кино.
10.45 Мультфильм.
11.00 Воскресный лабиринт.
12.35 "Жизнь и приключения четырех

друзей". Худ. фильм. Фильм 2-й.
13.05 "Телескопы". Научно-популярный фильм.
13.20 "В. Суриков. Покорение Сибири Ермаком". Премьера телефильма.
13.30 От первого лица.
14.15 "Проводы бальканской". Худ. фильм.
15.40 "Иван Грозный". Балет.
17.40 Зебра. "Джинсовый рок".
18.30 Информ ТВ.
18.55 "Восковые персоны". Премьера фильма-монографии.
19.50 "Солярис". Худ. фильм.
22.35 Ваш стиль.
22.40 Ралли-спринт.

8-й канал

15.00 Мультсериал "Трансформеры". 68-я, 69-я, 70-я серии.
16.10 Ураган "Камилло" из серии "Хроника катастроф".
16.45 Комедийное шоу "Скрытая камера".
17.10 Мультфильм "Конек-горбунок".
18.25 Телесериал "Цветок страсти". 68-я, 69-я, 70-я серии.
20.50 Спорт-секрет.
21.15 Студия "Рекорд" представляет художественный фильм.
22.40 Fox music.

Пункт гледжання аўтараў газеты не абавязкова супадае з пазіцыяй рэдакцыі. Адказнасць за дакладнасць фактаў, прыведзенных у артыкулах, нясуць аўтары публікацый.

"Беларуская маладзёжная"
Рэспубліканская грамадска-
палітычная незалежная газета
Заснавальнікі
М. КАПЧОНАЎ і І. ЦІШЫН

Адрас рэдакцыі:
220134, Мінск,
вул. Якубоўскага, 15-1-77
Кантакты тэлефон: 57-00-43
Пасведчанне аб рэгістрацыі N 882

Падпісана ў друку 8 жніўня 1994 г.
Мінская паліграфічная фабрыка
"Чырвоная зорка"
(Мінск, 1-шы Загарадны зав., 3)
Кошт 200 рублёў
Тыраж 25 тысяч экз.
Заказ N 1868

Галоўны рэдактар
Т. І. МЕЛЬНИЧУК
(НІЧЫПАРУК)